

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy IV na poszczególne oceny – I półrocze

Dział	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<i>Kształcenie literackie i kulturowe, tworzenie wypowiedzi, samokształcenie</i>	Stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim stopniu trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela. W wypowiedziach popełnia błędy różnego rodzaju, stosuje nieodróżniane słownictwo, ale zachowuje zasady kompozycji, spójnej całości myślowej (też akapit). Zna cechy gatunków wypowiedzi pisemnej i próbuje zastosować je w praktyce (kartkę z życzeniami, pozdrowieniami, notatkę, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, list	W wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii, stosuje akapity. W miarę samodzielnie potrafi posługiwać się poznanymi formami wypowiedzi (kartka z życzeniami, pozdrowieniami, notatka, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, list prywatny, opis postaci, opis przedmiotu). Tworzy proste wypowiedzi argumentacyjne. Wykazuje się	Czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania. Jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy ortograficzne, interpunkcyjne, stylistyczne, językowe. Potrafi posługiwać się poznanymi formami wypowiedzi (kartka z życzeniami, pozdrowieniami, notatka, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, list prywatny, opis postaci, opis przedmiotu). Dobra znajomość tekstu pozwala mu na omówienie elementów świata przedstawionego,	Wypowiedzi są poprawne pod względem stylistycznym, językowym, merytorycznym, logicznym, ortograficznym, interpunkcyjnym i kompozycyjnym i spójności, stosuje akapity. Potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie, uzasadniać swoje zdanie. Biegłe posługuje się różnorodnymi źródłami informacji, doskonalili swój warsztat pracy, rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji. Selekcjonuje materiał rzeczowy. Biegłe tworzy	Twórczo oraz samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania. Proponuje rozwiązania oryginalne, jest kreatywny. Samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności. Czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się biegłą terminologią z zakresu epiki (narrator, czas, akcji, miejsce, akcji, bohaterowie), liryki (wers, zwrotka, rym, epitet, porównanie,

<p>prywatny, opis postaci, opis przedmiotu). Rozróżnia terminy z zakresu epiki (narrator, czas, akcji, miejsce, akcji, bohaterowie), liryki (wers, zwrotka, rym, epitet, porównanie, nastrój utworu, ożywienie, uosobienie), nowych gatunków literackich (opowiadanie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (autor, adresat, odbiorca). Jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu. Wykazuje się podstawową znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Uzasadnia swoje zdanie. Korzysta z różnych źródeł informacji.</p>	<p>opis postaci, opis przedmiotu). Rozróżnia terminy z zakresu epiki (narrator, czas, akcji, miejsce, akcji, bohaterowie), liryki (wers, zwrotka, rym, epitet, porównanie, nastrój utworu, ożywienie, uosobienie), nowych gatunków literackich (opowiadanie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (autor, adresat, odbiorca). Jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu. Wykazuje się podstawową znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Uzasadnia swoje zdanie. Korzysta z różnych źródeł informacji.</p>	<p>dostateczną znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Zazwyczaj poprawnie stosuje terminy z zakresu epiki (narrator, czas, akcji, miejsce, akcji, bohaterowie), liryki (wers, zwrotka, rym, epitet, porównanie, nastrój utworu, ożywienie, uosobienie), nowych gatunków literackich (opowiadanie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (autor, adresat, odbiorca). Wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana. Odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w podanych tekstach.</p>	<p>ocenę zachowania bohaterów. Poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy. Potrafi odróżnić różne rodzaje tekstów literackich i nieliterackich. Buduje nieskomplikowaną wypowiedź argumentacyjną, stosuje akapity. Wskazuje podane środki stylistyczne w tekście. Potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów. Wykazuje się dobrą znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Czyta ze zrozumieniem teksty kultury, samodzielnie odnajduje w nich informacje. Rozumie i poprawnie</p>	<p>wypowiedzi kartkę z życzeniami, pozdrowieniami, notatkę, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, list prywatny, opis postaci, opis przedmiotu. Wykazuje się bardzo dobrą znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Czyta teksty świadomie, ze zrozumieniem, określa ich problematykę. Rozumie i świadomie wykorzystuje terminy z zakresu epiki (narrator, czas, akcji, miejsce, akcji, bohaterowie), liryki (wers, zwrotka, rym, epitet, porównanie, nastrój utworu, ożywienie, uosobienie), nowych</p>	<p>nastrój utworu, ożywienie, uosobienie), nowych gatunków literackich (opowiadanie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (autor, adresat, odbiorca). Posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie. Aktywnie uczestniczy w lekcjach. Tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem: językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, kompozycji, spójności wypowiedzi. Wzorowo tworzy wypowiedzi kartkę z życzeniami,</p>
---	---	--	---	---	--

	<p>Określa tematykę utworów literackich. Ustala kolejność zdarzeń w utworze. Nazywa wrażenia, jakie budzi w nim czytany tekst. Wygłasza z pamięci tekst, podejmuje próbę głosowej interpretacji, zastosowania pauz, intonacji, pracuje nad dykcją. Wykazuje się elementarną wiedzą z zakresu życia kulturalnego regionu. Zna terminologię związaną z tekstami kultury, podejmuje próbę właściwego odbioru tekstów kultury. Rozróżnia słownik ortograficzny, języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych. Dopisuje wyrazy bliskoznaczne do podanych wyrazów.</p>	<p>Poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat. Doskonali ciche i głośne czytanie. Posługuje się różnymi źródłami informacji. Rozumie zależności w kolejności zdarzeń w utworze. Określa doświadczenia bohaterów w utworze i porównuje je z własnymi. Wygłasza z pamięci tekst, podejmuje próbę głosowej interpretacji, raczej poprawna intonacja i dykcja, zwracanie uwagi na pauzy. Wykazuje się przeciętną znajomością życia kulturalnego regionu. Dobrze zna terminologię związaną z tekstami kultury, na poziomie</p>	<p>posługuje się terminami z zakresu epiki (narrator, czas, akcji, miejsce, akcji, bohaterowie), liryki (wers, zwrotka, rym, epitet, porównanie, nastrój utworu, ożywienie, uosobienie), nowych gatunków literackich (opowiadanie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (autor, adresat, odbiorca). Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz raczej odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym, z następstwem pauz, popełnia niewiele błędów. Wykazuje się dobrą znajomością życia kulturalnego regionu. Posługuje się</p>	<p>gatunków literackich (opowiadanie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (autor, adresat, odbiorca). Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury. Bezbłędnie wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym, z następstwem pauz. Wykazuje się bardzo dobrą znajomością życia kulturalnego regionu. Świadomie i z uwagą odbiera teksty kultury. Świadomie na co dzień posługuje się słownikiem ortograficznym, języka polskiego i</p>	<p>pozdrowieniami, notatkę, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, list prywatny, opis postaci, opis przedmiotu. Wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe. Odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów. Współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań. Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia. Potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości. Bierze udział w konkursach; osiąga w nich sukcesy w szkole i poza szkołą.</p>
--	--	--	---	--	---

		<p>przeciętnym dokonuje odbioru tekstów kultury. Rozróżnia i podaje funkcję słownika ortograficznego, języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych. Zna pojęcie synonimu, dopisuje wyrazy bliskoznaczne do podanych.</p>	<p>terminologią związaną z odbiorem tekstów kultury. Posługuje się słownikiem ortograficznym, języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych w praktyce, potrafi wskazać ich funkcję. Zna pojęcie synonimu, dopisuje wyrazy bliskoznaczne do podanych.</p>	<p>wyrazów bliskoznacznych, potrafi wskazać ich funkcję. Zna pojęcie synonimu, stosuje je w praktyce.</p>	<p>Podjmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych. Prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny. Wzorcowo wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym, z następstwem pauz. Świadomie na co dzień biegle posługuje się słownikiem ortograficznym, języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych, potrafi wskazać ich funkcję. Zna pojęcie synonimu, biegle stosuje je w praktyce.</p>
--	--	--	--	---	--

<p>Gramatyka języka polskiego</p>	<p>W stopniu podstawowym stosuje wiedzę z zakresu językoznawstwa. Rozpoznaje odmienne części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik). Rozróżnia i poprawnie zapisuje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące. Rozpoznaje liczbę i rodzaj rzeczownika i przymiotnika. Zna przypadki rzeczownika, liczbę i rodzaj. Rozpoznaje liczbę, rodzaj, osobę i czas czasownika. Odróżnia formy osobowe i bezosobowe czasownika. Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi. Poprawnie stopniuje proste przymiotniki.</p>	<p>W stopniu dostatecznym stosuje poznaną wiedzę z zakresu językoznawstwa. Określa funkcję zdań: oznajmującego, pytającego, rozkazującego. Tworzy poznane części mowy (rzeczownik, przymiotnik, czasownik). Odmienia w stopniu przeciętnym rzeczownik i przymiotnik przez przypadki, liczby i rodzaje. Rozpoznaje liczbę, osobę, rodzaj i czas czasownika w zdaniu. Tworzy formy osobowe i bezosobowe czasownika. Poprawnie stopniuje przymiotniki. Rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba,</p>	<p>Stosuje poznaną wiedzę z zakresu językoznawstwa. Poprawnie odmienia czasownik przez osoby, liczby, rodzaje, czasy. Odmienia w stopniu dobrym rzeczownik i przymiotnik przez przypadki, liczby i rodzaje. Rozpoznaje w zdaniu odmienne części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik) i wskazuje różnice między nimi, określa ich funkcje. Tworzy czasowniki odrzeczownikowe. Poprawnie stopniuje przymiotniki, zna rodzaje stopniowania. Stosuje pojęcia w praktyce: głoska, litera, sylaba, potrafi ułożyć wyrazy w kolejności alfabetycznej.</p>	<p>Biegłe stosuje poznaną wiedzę z zakresu językoznawstwa. Bardzo dobrze odmienia czasownik przez osoby, liczby, rodzaje, czasy. Odmienia w stopniu bardzo dobrym rzeczownik i przymiotnik przez przypadki, liczby i rodzaje. Rozpoznaje w zdaniu i tworzy odmienne części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik) i wskazuje różnice między nimi, określa ich funkcje. Tworzy trudniejsze czasowniki odrzeczownikowe. Poprawnie stopniuje trudniejsze przymiotniki, zna rodzaje stopniowania i biegłe się nim</p>	<p>Biegłe i prawie bezbłędnie stosuje poznaną wiedzę z zakresu językoznawstwa. Wzorowo odmienia trudniejszy czasownik przez osoby, liczby, rodzaje, czasy. Odmienia w stopniu wzorowym trudniejszy rzeczownik i przymiotnik przez przypadki, liczby i rodzaje. Rozpoznaje w zdaniu i biegłe tworzy odmienne części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik) i wskazuje różnice między nimi, określa ich funkcje. Tworzy trudne czasowniki odrzeczownikowe. Poprawnie stopniuje trudne przymiotniki, zna rodzaje</p>
--	--	--	---	--	--

	Rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba, zna polski alfabet.	potrafi ułożyć proste wyrazy w kolejności alfabetycznej.		posługuje. Biegle stosuje pojęcia w praktyce: głoska, litera, sylaba, potrafi ułożyć trudniejsze wyrazy w kolejności alfabetycznej.	stopniowania i biegle się nim posługuje. Wzorowo stosuje pojęcia w praktyce: głoska, litera, sylaba, potrafi ułożyć trudne wyrazy w kolejności alfabetycznej.
Ortografia i interpunkcja	Zna podstawowe zasady ortograficzne (pisownia wyrazów małą i wielką literą – imiona, nazwiska, tytuły, wyrazów z „u”, „ó”, „ż”, „rz”) i interpunkcyjne (przecinek po spójniku, w zdaniu pojedynczym i złożonym), zna znaki interpunkcyjne: kropka, przecinek, wykrzyknik, pytajnik, cudzysłów. Podejmuje próbę zastosowania poznanych zasad.	Zna zasady ortograficzne (pisownia wyrazów małą i wielką literą – imiona, nazwiska, tytuły, wyrazów z „u”, „ó”, „ż”, „rz”) i interpunkcyjne (przecinek po spójniku, w zdaniu pojedynczym i złożonym), zna znaki interpunkcyjne: kropka, przecinek, wykrzyknik, pytajnik, cudzysłów, kursywa. Przeciennie stosuje zasady w praktyce.	Dobrze zna zasady ortograficzne (pisownia wyrazów małą i wielką literą – imiona, nazwiska, tytuły, wyrazów z „u”, „ó”, „ż”, „rz”) i interpunkcyjne (przecinek po spójniku, w zdaniu pojedynczym i złożonym), zna znaki interpunkcyjne: kropka, przecinek, wykrzyknik, pytajnik, cudzysłów, kursywa. Dobrze stosuje zasady w praktyce.	Bardzo dobrze zna zasady ortograficzne (pisownia wyrazów małą i wielką literą – imiona, nazwiska, tytuły, wyrazów z „u”, „ó”, „ż”, „rz”) i interpunkcyjne (przecinek po spójniku, w zdaniu pojedynczym i złożonym), zna znaki interpunkcyjne: kropka, przecinek, wykrzyknik, pytajnik, cudzysłów, kursywa. Biegle stosuje zasady w praktyce.	Bez błędnie zna zasady ortograficzne (pisownia wyrazów małą i wielką literą – imiona, nazwiska, tytuły, wyrazów z „u”, „ó”, „ż”, „rz”) i interpunkcyjne (przecinek po spójniku, w zdaniu pojedynczym i złożonym), zna znaki interpunkcyjne: kropka, przecinek, wykrzyknik, pytajnik, cudzysłów, kursywa. Biegle stosuje zasady w praktyce.

Lektury czytane w całości:

- Jan Brzechwa, *Akademia Pana Kleksa*,
- René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Mikołajek (wybrane opowiadania)*,
- Clive Staples Lewis, *Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa*.

Ponadto teksty literackie (także obowiązkowe), inne teksty kultury zawarte w podręczniku *NOWE Słowa na start! Podręcznik do języka polskiego dla klasy IV szkoły podstawowej*, Marlena Derlukiewicz, Anna Klimowicz, Nowa Era (rozdziały 1-3)

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy IV na poszczególne oceny – II półrocze

Dział	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<i>Kształcenie literackie i kulturowe, tworzenie wypowiedzi, samokształcenie</i>	Stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim stopniu trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela. W wypowiedziach popełnia błędy różnego rodzaju, stosuje niezróżnicowane słownictwo, ale zachowuje zasady kompozycji, spójnej całości myślowej (też akapit). Zna cechy	W wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii, stosuje akapity. W miarę samodzielnie potrafi posługiwać się poznanymi formami wypowiedzi (kartka z życzeniami, notatka, zaproszenie, podziękowanie,	Czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania. Jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy ortograficzne, interpunkcyjne, stylistyczne, językowe. Potrafi posługiwać się poznanymi formami wypowiedzi (kartka z życzeniami, notatka, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, list	Wypowiedzi są poprawne pod względem stylistycznym - językowym, merytorycznym, logicznym, ortograficznym, interpunkcyjnym, kompozycyjnym i spójności. Potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie, uzasadniać swoje zdanie, stosuje akapity. Biegłe posługuje się różnorodnymi źródłami informacji,	Twórczo oraz samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania. Proponuje rozwiązania oryginalne, jest kreatywny. Samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności. Czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i

	<p>gatunków wypowiedzi pisemnej i próbuje zastosować je w praktyce (kartkę z życzeniami, notatkę, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, list prywatny, opis postaci, opis przedmiotu, plan wydarzeń, opowiadanie, dialog). Rozróżnia terminy z zakresu epiki (narrator, czas, akcji, miejsce, akcji, bohaterowie), liryki (wers, zwrotka, rym, epitet, porównanie, nastrój utworu, ożywienie, uosobienie, rytm, refren), dramatu (dramat, dialog, monolog), nowych gatunków literackich (opowiadanie, hymn, legenda, baśń, bajka, komiks) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (autor,</p>	<p>ogłoszenie, list prywatny, opis postaci, opis przedmiotu, plan wydarzeń, opowiadanie, dialog). Tworzy proste wypowiedzi argumentacyjne. Wykazuje się dostateczną znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Zazwyczaj poprawnie stosuje terminy z zakresu epiki (narrator, czas, akcji, miejsce, akcji, bohaterowie), liryki (wers, zwrotka, rym, epitet, porównanie, nastrój utworu, ożywienie, uosobienie, rytm, refren), dramatu (dramat, dialog, monolog), nowych gatunków literackich</p>	<p>prywatny, opis postaci, opis przedmiotu, plan wydarzeń, opowiadanie, dialog). Dobra znajomość tekstu pozwala mu na omówienie elementów świata przedstawionego, ocenę zachowania bohaterów. Poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy. Potrafi odróżnić różne rodzaje tekstów literackich i nieliterackich. Buduje nieskomplikowaną wypowiedź argumentacyjną, stosuje w wypowiedziach akapity. Wskazuje podane środki stylistyczne w tekście. Potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów.</p>	<p>doskonali swój warsztat pracy, rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji. Selekcjonuje materiał rzeczowy. Biegłe tworzy wypowiedzi kartkę z życzeniami, notatkę, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, list prywatny, opis postaci, opis przedmiotu, plan wydarzeń, opowiadanie, dialog. Wykazuje się bardzo dobrą znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających w programie. Czyta teksty świadomie, ze zrozumieniem, określa ich problematykę. Rozumie i świadomie</p>	<p>wnikliwy, posługując się biegle terminologią z zakresu epiki (narrator, czas, akcji, miejsce, akcji, bohaterowie), liryki (wers, zwrotka, rym, epitet, porównanie, nastrój utworu, ożywienie, uosobienie, rytm, refren), dramatu (dramat, dialog, monolog), nowych gatunków literackich (opowiadanie, hymn, legenda, baśń, bajka, komiks) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (autor, adresat, odbiorca, fantastyka i realizm, przesłanie). Posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie. Aktywnie uczestniczy</p>
--	---	---	--	--	--

	<p>adresat, odbiorca, fantastyka i realizm, przesłanie). Jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu. Wykazuje się podstawową znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Uzasadnia swoje zdanie. Korzysta z różnych źródeł informacji. Określa tematykę utworów literackich. Ustala kolejność zdarzeń w utworze. Nazywa wrażenia, jakie budzi w nim czytany tekst. Wygłasza z pamięci tekst, podejmuje próbę głosowej interpretacji, zastosowania pauz, intonacji, pracuje nad dykcją. Wykazuje się</p>	<p>(opowiadanie, hymn, legenda, baśń, bajka, komiks) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (autor, adresat, odbiorca, fantastyka i realizm, przesłanie). Wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana. Odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w podanych tekstach. Poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat. Doskonali ciche i głośne czytanie. Posługuje się różnymi źródłami informacji. Rozumie zależności w kolejności zdarzeń w utworze. Określa doświadczenia</p>	<p>Wykazuje się dobrą znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Czyta ze zrozumieniem teksty kultury, samodzielnie odnajduje w nich informacje. Rozumie i poprawnie posługuje się terminami z zakresu epiki (narrator, czas, akcji, miejsce, akcji, bohaterowie), liryki (wers, zwrotka, rym, epitet, porównanie, nastrój utworu, ożywienie, uosobienie, rytm, refren), dramatu (dramat, dialog, monolog), nowych gatunków literackich (opowiadanie, hymn, legenda, baśń, bajka, komiks) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (autor, adresat, odbiorca, fantastyka i realizm, przesłanie). Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury. Bezbłędnie wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym</p>	<p>wykorzystuje terminy z zakresu epiki (narrator, czas, akcji, miejsce, akcji, bohaterowie), liryki (wers, zwrotka, rym, epitet, porównanie, nastrój utworu, ożywienie, uosobienie, rytm, refren), dramatu (dramat, dialog, monolog), nowych gatunków literackich (opowiadanie, hymn, legenda, baśń, bajka, komiks) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (autor, adresat, odbiorca, fantastyka i realizm, przesłanie). Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury. Bezbłędnie wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym</p>	<p>w lekcjach. Tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem: językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, kompozycji, spójności wypowiedzi. Wzorowo tworzy wypowiedzi kartkę z życzeniami, notatkę, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, list prywatny, opis postaci, opis przedmiotu, plan wydarzeń, opowiadanie, dialog. Wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe. Odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów. Współpracuje w zespole, podejmuje</p>
--	--	---	---	--	---

	<p>elementarną wiedzę z zakresu życia kulturalnego regionu. Zna terminologię związaną z tekstami kultury, podejmuje próbę właściwego odbioru tekstów kultury. Rozróżnia słownik ortograficzny, języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych. Dopisuje wyrazy bliskoznaczne do podanych wyrazów.</p>	<p>bohaterów w utworze i porównuje je z własnymi. Wygłasza z pamięci tekst, podejmuje próbę głosowej interpretacji, raczej poprawna intonacja i dykcja, zwracanie uwagi na pauzy. Wykazuje się przeciętną znajomością życia kulturalnego regionu. Dobrze zna terminologię związaną z tekstami kultury, na poziomie przeciętnym dokonuje odbioru tekstów kultury. Rozróżnia i podaje funkcję słownika ortograficznego, języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych. Zna pojęcie synonimu, dopisuje wyrazy bliskoznaczne do podanych.</p>	<p>fantastyka i realizm, przesłanie). Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz raczej odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym, z następstwem pauz, popełnia niewiele błędów. Wykazuje się dobrą znajomością życia kulturalnego regionu. Posługuje się terminologią związaną z odbiorem tekstów kultury. Posługuje się słownikiem ortograficznym, języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych w praktyce, potrafi wskazać ich funkcję. Zna pojęcie synonimu, dopisuje</p>	<p>akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym, z następstwem pauz. Wykazuje się bardzo dobrą znajomością życia kulturalnego regionu. Świadomie i z uwagą odbiera teksty kultury. Świadomie na co dzień posługuje się słownikiem ortograficznym, języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych, potrafi wskazać ich funkcję. Zna pojęcie synonimu, stosuje je w praktyce.</p>	<p>działania mające na celu sprawną realizację zadań. Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia. Potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości. Bierze udział w konkursach; osiąga w nich sukcesy w szkole i poza szkołą. Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych. Prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny. Wzorcowo wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z</p>
--	---	--	--	--	--

			wyrazy bliskoznaczne do podanych.		odpowiednim napięciem emocjonalnym, z następstwem pauz. Świadomie na co dzień biegle posługuje się słownikiem ortograficznym, języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych, potrafi wskazać ich funkcję. Zna pojęcie synonimu, biegle stosuje je w praktyce.
Gramatyka języka polskiego	W stopniu podstawowym stosuje wiedzę z zakresu językoznawstwa. Rozpoznaje części mowy – odmienne i nieodmienne – (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, przyimek, spójnik) i zdania (podmiot, orzeczenie). Rozróżnia i	W stopniu dostatecznym stosuje poznaną wiedzę z zakresu językoznawstwa. Określa funkcję zdań: oznajmującego, pytającego, rozkazującego. Tworzy poznane części mowy: odmienne (rzeczownik, przymiotnik, czasownik) i	Stosuje poznaną wiedzę z zakresu językoznawstwa. Poprawnie odmienia czasownik przez osoby, liczby, rodzaje, czasy. Odmienia w stopniu dobrym rzeczownik i przymiotnik przez przypadki, liczby i rodzaje. Rozpoznaje w zdaniu odmienne (rzeczownik,	Biegle stosuje poznaną wiedzę z zakresu językoznawstwa. Bardzo dobrze odmienia czasownik przez osoby, liczby, rodzaje, czasy. Odmienia w stopniu bardzo dobrym rzeczownik i przymiotnik przez przypadki, liczby i rodzaje. Rozpoznaje w zdaniu	Wzorowo stosuje poznaną wiedzę z zakresu językoznawstwa. Biegle odmienia trudniejszy czasownik przez osoby, liczby, rodzaje, czasy. Odmienia w stopniu wzorowym trudniejszy rzeczownik i przymiotnik przez przypadki, liczby i rodzaje.

<p>poprawnie zapisuje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące. Rozpoznaje liczbę i rodzaj rzeczownika i przymiotnika. Zna przypadki rzeczownika. Rozpoznaje liczbę, rodzaj, osobę i czas czasownika. Odróżnia formy osobowe i bezosobowe czasownika. Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi. Rozumie pojęcie zdania i równoważnika zdania. Rozróżnia zdanie pojedyncze oraz złożone. Poprawnie stopniuje proste przymiotniki i przysłówki. Rozumie pojęcie głoska, litera, sylaba.</p>	<p>nieodmienne (przysłówek, przyimek, spójnik) i zdania (podmiot, orzeczenie). Odmienia w stopniu przeciętnym rzeczownik i przymiotnik przez przypadki, liczby i rodzaje. Rozpoznaje liczbę, osobę, rodzaj i czas czasownika w zdaniu. Tworzy formy osobowe i bezosobowe czasownika. Poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki. Rozróżnia zdanie pojedyncze (rozwinęte i nierozwinęte) i złożone oraz równoważnik zdania, zamienia równoważnik zdania na zdanie i na odwrót. Wskazuje grupę podmiotu i</p>	<p>przymiotnik, czasownik) i nieodmienne części mowy (przysłówek, przyimek, spójnik) i wskazuje różnice między nimi oraz poznane części zdania (podmiot i orzeczenie), określa ich funkcje. Tworzy czasowniki odrzeczownikowe. Rozróżnia i tworzy zdanie pojedyncze (rozwinęte i nierozwinęte), złożone oraz równoważnik zdania, zamienia zdanie pojedyncze na złożone i na odwrót. Tworzy wykresy grupy podmiotu i grupy orzeczenia. Poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki, zna rodzaje stopniowania.</p>	<p>i tworzy odmienne (rzeczownik, przymiotnik, czasownik) i nieodmienne części mowy (przysłówek, przyimek, spójnik) i wskazuje różnice między nimi oraz poznane części zdania (podmiot i orzeczenie), określa ich funkcje. Tworzy trudniejsze czasowniki odrzeczownikowe. Rozróżnia i tworzy zdanie pojedyncze (rozwinęte i nierozwinęte), złożone oraz równoważnik zdania, zamienia zdanie pojedyncze na zdanie na odwrót, zamienia zdanie pojedyncze i nierozwinęte) na złożone i na odwrót. Tworzy wykresy grupy podmiotu i</p>	<p>Rozpoznaje w zdaniu i biegle tworzy odmienne (rzeczownik, przymiotnik, czasownik) i nieodmienne części mowy (przysłówek, przyimek, spójnik) i wskazuje różnice między nimi oraz poznane części zdania (podmiot i orzeczenie), określa ich funkcje. Tworzy trudne czasowniki odrzeczownikowe. Rozróżnia i tworzy zdanie pojedyncze (rozwinęte i nierozwinęte), złożone oraz równoważnik zdania, zamienia zdanie pojedyncze i nierozwinęte) na złożone i na odwrót.</p>
---	--	--	--	--

		orzeczenia. Rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba, potrafi ułożyć proste wyrazy w kolejności alfabetycznej.	Stosuje pojęcia w praktyce: głoska, litera, sylaba, potrafi ułożyć wyrazy w kolejności alfabetycznej.	grupy orzeczenia. Poprawnie stopniuje trudniejsze przymiotniki i przysłówki, zna rodzaje stopniowania. Stosuje pojęcia w praktyce: głoska, litera, sylaba, potrafi ułożyć wyrazy w kolejności alfabetycznej.	Tworzy wykresy grupy podmiotu i grupy orzeczenia. Poprawnie stopniuje trudne przymiotniki i przysłówki, zna rodzaje stopniowania. Stosuje biegle pojęcia w praktyce: głoska, litera, sylaba, potrafi ułożyć trudne wyrazy w kolejności alfabetycznej.
Ortografia i interpunkcja	Zna podstawowe zasady ortograficzne (pisownia wyrazów małą i wielką literą – imiona, nazwiska, nazwy geograficzne tytuły, wyrazów z „u”, „ó”, „ż”, „rz”, „h”, „ch”, pisownia „nie” z różnymi częściami mowy) i interpunkcyjne (przecinek po spójniku, w zdaniu pojedynczym i złożonym), zna znaki interpunkcyjne: kropka, przecinek,	Zna zasady ortograficzne (pisownia wyrazów małą i wielką literą – imiona, nazwiska, nazwy geograficzne tytuły, wyrazów z „u”, „ó”, „ż”, „rz”, „h”, „ch”, pisownia „nie” z różnymi częściami mowy) i interpunkcyjne (przecinek po spójniku, w zdaniu pojedynczym i złożonym), zna znaki interpunkcyjne: kropka, przecinek,	Dobrze zna zasady ortograficzne (pisownia wyrazów małą i wielką literą – imiona, nazwiska, nazwy geograficzne tytuły, wyrazów z „u”, „ó”, „ż”, „rz”, „h”, „ch”, pisownia „nie” z różnymi częściami mowy) i interpunkcyjne (przecinek po spójniku, w zdaniu pojedynczym i złożonym), zna znaki interpunkcyjne: kropka, przecinek,	Bardzo dobrze zna zasady ortograficzne (pisownia wyrazów małą i wielką literą – imiona, nazwiska, nazwy geograficzne tytuły, wyrazów z „u”, „ó”, „ż”, „rz”, „h”, „ch”, pisownia „nie” z różnymi częściami mowy) i interpunkcyjne (przecinek po spójniku, w zdaniu pojedynczym i złożonym), zna znaki interpunkcyjne: kropka, przecinek,	Bez błędnie zna zasady ortograficzne (pisownia wyrazów małą i wielką literą – imiona, nazwiska, nazwy geograficzne tytuły, wyrazów z „u”, „ó”, „ż”, „rz”, „h”, „ch”, pisownia „nie” z różnymi częściami mowy) i interpunkcyjne (przecinek po spójniku, w zdaniu pojedynczym i złożonym), zna znaki interpunkcyjne: kropka, przecinek,

	wykrzyknik, pytajnik, cudzysłów. Podejmuje próbę zastosowania poznanych zasad.	wykrzyknik, pytajnik, cudzysłów, kursywa. Przeciętnie stosuje zasady w praktyce.	wykrzyknik, pytajnik, cudzysłów, kursywa. Dobrze stosuje zasady w praktyce.	wykrzyknik, pytajnik, cudzysłów, kursywa. Biegłe stosuje zasady w praktyce.	wykrzyknik, pytajnik, cudzysłów, kursywa. Biegłe stosuje zasady w praktyce.
--	---	---	--	--	--

Lektury czytane w całości:

- Andrzej Maleszka, *Magiczne drzewo. Czerwone krzesło*,
- Frances Hodgson Burnett, *Tajemniczy ogród*.

Ponadto teksty literackie (także obowiązkowe), inne teksty kultury zawarte w podręczniku *NOWE Słowa na start! Podręcznik do języka polskiego dla klasy IV szkoły podstawowej*, Marlena Derlukiewicz, Anna Klimowicz, Nowa Era (rozdziały 4-7)

Urszula Adrian